

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2023

בית ספר: בית ספר סמי עופר לתקשורת B.A.

אתיקה וטכנולוגיה

מרצים/ות:

ד"ר נועה מורג יער nmorag@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' עדי ליברמן adi.liberman@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	7685	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	מבחן סופי	קוד קבוצה:	231768500	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

נושאי הקורס:

שיעור 1: מה טכנולוגיה רוצה?

הצגת נושאי הקורס

דיון בסוגיות אתיות של טכנולוגיות דיגיטליות עכשוויות

הכרות עם היבטים בסיסיים ביחסי הגומלין בין טכנולוגיה לאדם

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Winner, L. (2014). Technologies as forms of life. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 48-60). Palgrave Macmillan, London
2. *Optional* Listen to Kevin Kelly podcast on "On-Being":* <https://onbeing.org/programs/kevin-kelly-the-universe-is-a-question->

שיעור 2: התרבות של טכנולוגיה

טכנולוגיה בהקשר חברתי ותרבותי

Situated Technology, Form of Life: הצגת מושגים:

המשולש של Pacey: על ההבדל שבין טכנולוגיה וטכנולוגי

מקרה בוחן: מחשב לכל ילד

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Pacey, A. (2014). Technology: practice and culture. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 27-36). Palgrave Macmillan, London

שיעור 3: האם קדמה יכולה להיות נטראלית?

המתח שבין חדשנות וקדמה למוסר

הגדרה: The Pacing Problem

טכנולוגיות נטראליות לעומת טכנולוגיות מבוססות ערכים

ערכים ופוליטיקה בעיצוב טכנולוגיות (טכנולוגיות קשות ורכות)

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Winner, L. (1980). Do Artifacts Have Politics? *Daedalus* 109(1): 121-136

שיעור 4: איך ניתן להעריך מוסרית טכנולוגיות?

הסבר על גישת מוסר תוצאות (Consequentialism) ומוסר כוונות (Deontological)

הסבר מבחן הטרולי (1967)

פעילות כיתה

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Friedman, B. (2010). Value sensitive design. Read only pages 1-4

<https://cseweb.ucsd.edu/~goguen/courses/271/friedman04.pdf>

1. *Optional* The ethics of political micro targeting, Daniel Gizzi, Medium,*

Dec 3, 2018: <https://medium.datadriveninvestor.com/the-ethics-of-political-micro-targeting-c3b0be245607>

שיעור 5: משחקים באלוהים?

המתח שבין חדשנות וקדמה בתחום הביו-טק

הגדרות: Collingridge dilemma

גישות שונות: אתיקה מסורתית לאתיקה מודרנית

הצגת מסגרת אתית 3: גישת האתיקה האקולוגית (Jonas)

הגדרה: אתגרים אתיים פנימיים (Intrinsic)

פעילות כיתה

תרגיל אמצע

הוראות ינתנו במודל ובכיתה

הגשה שבועיים, עד ערב לפני שיעור 7

שיעור 6: האם טכנולוגיה יכולה להיות גזענית?

האתגרים האתים באיסוף נתונים אישיים ויצירת פרופיל אישי דיגיטלי

דיון בטכנולוגיות מעקב, טרגוט, אופטימיזציה, פרסונליזציה

דיון באתגרים אתיים טכנולוגיות ביומטריות

דיון רחב בהשלכות חברתיות/תרבותיות (תאי הדהוד)

הגדרה:אתגרים אתיים חיצוניים (Extrinsic)

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Baker, P., & Potts, A. (2013). 'Why do white people have thin lips?' Google and the perpetuation of stereotypes via auto-complete search forms. *Critical discourse studies*, 10(2), 187-204.

2. optional* Sacha Baron Cohen speech: <https://www.adl.org/news/article/sacha-baron-cohens-keynote-address-at-adls-2019-never-is-now-summit-on-anti-semitism>

שיעור 7: למידת מכונה (**Machine learning**) ובינה מלאכותית (**AI**)

הגדרה של למידת מכונה ובינה מלאכותית

מהם האתגרים הנובעים מטכנולוגיות אלה?

הטיה ב AI

דיון במקרה בוחן: שירותים מבוססי נתונים

פעילות כיתה

קריאה וצפייה חובה (זמין באתר הקורס במודל)

1. Read in the New York Times: " Google Researcher Says She Was Fired Over Paper Highlighting Bias in A.I: <https://www.nytimes.com/2020/12/03/technology/google-researcher-timnit-gebru.html#:~:text=create%20those%20systems.-Dr.,helped%20build%20the%20Ethical%20A.I>

שיעור 8: אתיקה של UX

המתח שבין מניפולציה לעיצוב משכנע (Persuasive design)

מתי nudge הוא מוסרי?

הגדרה: Dark Patterns

לינק לרישום לנושאי הדיבייט יפורסם בהמשך

[קריאה וצפייה חובה \(זמין באתר הקורס במוזל\)](#)

1. Gray, C. M., Kou, Y., Battles, B., Hoggatt, J., & Toombs, A. L. (2018, April). The dark (patterns) side of UX design. In Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (pp. 1-14).

2. Optional* Watch Tristan Harris on Ted: https://www.ted.com/talks/tristan_harris_the_manipulative_tricks_tech_companies_use_to_capture_your_attention?language=en

חלק 2: דיבייט בכיתה על מקרי בוחן טכנולוגים

בחלק זה סטודנטים ינתחו מקרה בוחן ויצגו את הטענות האתיות שעולות מהמקרה בכיתה. על הסטודנטים ליישם את העקרונות שנידונו בחלק הראשון של הקורס על מקרה הבוחן שנבחר. הרשמה מראש לפי טבלה שתפורסם.

שיעור 9: קבוצות 1-5 21/12

שיעור 10: קבוצות 6-10 28/12

שיעור 11: קבוצות 11-15

שיעור 12: סיכום: האם אפשר לעצב באופן אחראי?

אחריות של חברות טכנולוגיות, מעצבים, משתמשים

עקרונות בעיצוב מכליל ועיצוב "אחראי"

סיכום והכנה למבחן

מטרות הקורס

תיאור הקורס:

טכנולוגיה מעצבת אספקטים רבים בחוויה האנושית והיא המנוע העיקרי לשינויים אישיים, חברתיים, תרבותיים וסביבתיים. בקורס זה נדון בסוגיות אתיות סביב פריצתן והתבססותן של טכנולוגיות דיגיטליות בתחומים שונים, ממנועי חיפוש, טכנולוגיות ניווט, מכונות אוטונומיות, טכנולוגיות ביומטריות, טכנולוגיות שיווק ופרסום, רובוטים, למידה חישובית ועוד. סטודנטים יתנסו בניסוחים של מקרי בוחן שיוצגו בכיתה. הקורס כולו מלווה בדוגמאות ונדרש דיון אקטיבי בכיתה.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לאפשר למעצבי הטכנולוגיה של העתיד (זה אתם!):

- להכיר את מגוון הסוגיות האתיות העולות בעקבות פריצתן והתבססותן של טכנולוגיות דיגיטליות
- להבין את חשיבות השאלות והויכוחים בנוגע להשפעות החברתיות והתרבותיות של הטכנולוגיות
- להיות מסוגלים להשתמש בנימוקים אתיים על מנת לבצע בחירות מושכלות ועקרוניות סביב עיצוב של טכנולוגיות
- להכיר את המונחים והשפה בשיח האתי בנוגע לטכנולוגיות
- להבין ולהשתתף בדיונים הנוגעים באתיקה וטכנולוגיה דיגיטלית

מבנה ציון הקורס

משימות דרישות הקורס:

נוכחות והשתתפות פעילה בכל השיעורים

קריאה של חומרי קריאה וצפיה בחומרים נלווים לפי המפורט

הגשת עבודת אמצע

הגשת מבחן מסכם

מבנה הציון:

25% עבודת אמצע

15% פרזנטציה דיבייט בכיתה (בקבוצות)

60% מבחן מסכם

-

1. Baker, P., & Potts, A. (2013). 'Why do white people have thin lips?' Google and the perpetuation of stereotypes via auto-complete search forms. *Critical discourse studies*, 10(2), 187-204.
2. Gray, C. M., Kou, Y., Battles, B., Hoggatt, J., & Toombs, A. L. (2018, April). The dark (patterns) side of UX design. In *Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 1-14).
3. Friedman, B. (2010). Value sensitive design. Read pages 1-4 only. <https://cseweb.ucsd.edu/~goguen/courses/271/friedman04.pdf>
4. Pacey, A. (2014). Technology: practice and culture. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 27-36). Palgrave Macmillan, London.
5. Winner, L. (1980). Do Artifacts Have Politics? *Daedalus* 109(1): 121-136.
6. Winner, L. (2014). Technologies as forms of life. In *Ethics and emerging technologies* (pp. 48-60). Palgrave Macmillan, London.